රූහක ජාතකය

තවද තිුභුවන චිත්තාමාණීකාවූ සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසන සමයෙහි එක්තරා පුරාණ දුතියකකෙරේ පිළිබඳ සිත්ඇති භික්ෂූන් වහන්සේ කෙණෙකුන් නිසා මේ ජාතකය දක්වන ලද.

ඒ කේසේද යත්

මෙහි වර්ථමන කථාව අටඨකනිපාතයෙහි ඉන්දිය ජාතකයෙහි විස්තර වශයෙන් එන්නේය. මෙහි මහණ තෝ වනාහී පුරාණ දුතිකාව නිසා සිච්චනක් පර්ෂිත් මධයෙහි ලජ්ජාභාවයට පැමිණියේ චේදයි වදාරා ඒ කෙසේදයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේක.

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙනෙකුන් රාජාය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ රජ්ජුරුවන්ගේ ආගුමෙහෙසිකා බිසවුන් කුස පිළිබඳ ඉපිද වැඩිවිය පැමිණ පියරජ්ජුරුවන්ගේ ඇවැමෙන් රාජ්ජය කරන්නාහ. ඒ රජ්ජුරුවන්ගේ රූහක නම් පුරෝහිත බුාහ්මණයෙක් ඇත. ඒ රජ්ජුරුවෝ සන්නාහ සන්නද්ධයෙන් සරහණ ලද අශ්වයෙකු බමුණන්ට දී බමුණානන් මා දකින්ට එනකල මේ අසා නැගී එවයි. කියා සැලැස්සුහ. ඒ නිසා වට පුරෝහිතයාත් අසා නැගී එන්නේය. බොහෝදෙනා අශ්වයාට ස්තුතිකරන්නාහ. ඊට බුාහ්මණ තමාගේ පුරාණ ස්තුියට කියන්නේ එඹල සොඳුර අපගේ අශ්වයාට බොහෝසේ ස්තූතිකරන්නාහයි කීහ. එවිට ස්තුිය කියන්නී මාගේ බමුණු වෙහෙසාපියන්ට උවමනවැයි සිතා කියන්නී බමුණානන් වහන්සේ අසාට කවුරුත් ස්තූතිකරන්නේ සන්නාහය ලාගෙන යන නිසාය, එසේ හෙයින් නුඹ වහන්සේ සන්නාහය ලාගෙණ සතරකකුලයෙන් ගියමැනවයි කීව. එබස් බුහ්මණයා අසා මුන් කිවේ ඇත්තකැයි සිතා මොහොයෙන් අන්ධ වූ බාහ්මණයා පසු දවස සන්නාහය ලාගෙණ විථියේ නික්මින, එවිට බොහෝ දෙන සිනාසී බමුණානන් වහන්ස ඉතාම රිසියෙමි කීහ. රජ්ජුරුවෝ දක ඇයි බුාහ්මණය තට පින්කිපිනිදයි නැතහොත් උම්මාදයක් සැලසුනුවේදයි කීහ. එවිට බුහ්මණයා ලජ්ජාවට වේදයි කෝපයෙන් බැමිණියට කියමි කියා ගෙට නික්මින බැමිණියත් බමුණා කෝපව ගෙට එන නියාව දන පෑලදොරින් පලාගොස් රජගෙට වන රජ්ජුරුවෝත් කීපදවසක් පලායන්නා බමුණාට කියන්නාහ බාහ්මණය දුනුදිය කැඩිගිය කල රෙලා ගැටගසා දුන්නේ ලාගනිද්ද එමෙන් තොපගේ බුාහ්මණීය සුමාකොට පාවාගණුවයි කීහ. එවිට බුාහ්මණයා කියන්නේ දේවයන් වහන්ස දුනුදිය කැඩීගිය කල ඔබ්බෙන් නියද සලස්වා දුනුදිය සලස්වා ගනිද්ද එමෙන් ඔබගෙන් ස්තුියක් සලස්වාගනිතොත්විතා මෙතෙක් ලජ්ජාවට පමුණුවාපු තැතැත්තීය එපායයි කියා හැර ඔබ්බෙන් ස්තුියක් ගෙනාහයි වදාරා මේ රුහක ජාතකය නිමවා වදාළසේක. එසමයෙහි පුරාණ ස්තුියනම් මෙසමයෙහිත් පුරාණ දුතියිකාය පුරෝහිත බමුණා නම් ශාසනයෙහි ඇළුම්මද භික්ෂූහුය. බරණැස් රජ්ජුරුවෝ නම් බුදුවු මම්මයයි තමන්වහන්සේ දක්වා වදාළ සේක.